

2. na konci samostatnej vety alebo súvetia:

- a) keď autor jazykového prejavu úmyselne nedokončí svoj prejav, lebo sa mu zdá niektorý výraz nevhodný, nepresný, nevie, ako v jazykovom prejave pokračovať, atď., napr. *Keby niečo, pripravte nový...* – *Myslím, že...* – *Povedal by som, že táto... táto forma nie je najvhodnejšia.* – *Odišiel do mesta a... – To už azda...*
- b) keď autora jazykového prejavu náhle preruší nejaká udalosť alebo osoba, napr. *Povedal si mu to? Po... – Mne sa však zdá, že si s ním nehovoril, že to bolo celkom inak...*

P o z n á m k a. – V obidvoch prípadoch sa namiesto troch bodiek môžu používať aj pomlčky.

3. v citáte na označenie vypustenia takej časti, ktorá v danej situácii alebo kontexte nie je dôležitá, napr. „*Morfológia slovenského jazyka... Je súčasťou niekolkovzväzkového diela venovaného všestrannému synchronnému opisu slovenčiny.*“

4. na označenie vypustených slov vo všeobecne známých vyjadreniach a výrokoch, najmä v prísloviach a porekadiach, napr. *Kde nechodí slnko... – Co stačilo večeru...* – *Nemému dieťaťu ani...*

5. v odborných textoch pri označovaní postupnosti veličín, napr. a_1, \dots, a_n .

P o z n á m k a. – 1. Ak sú tri body na konci neúplnej vety (citátu), od ostatnej vety sa neoddeľujú medzerou, napr. *Namiesto toho, aby sa s nami tešili, zavištil, že...*

2. Ak sú tri body na začiatku neúplnej vety (citátu), od ostatnej vety sa oddeľujú medzerou, napr. *... chcela dar bodku za svojim účinkovaním.*

3. Ak tri body nahrádzajú vynechanú časť uprostred vety, oddeľujú sa medzerou pred druhou časťou vety (citátu), napr. *Morfológia... je náuka o tvaroch slov.*

2.11. APOSTROF

Apostrof (') sa píše:

1. ako znamienko vynechania hlásky, napr. *čosi – čos', ktosi – ktos'*. Ak po takomto vynechaní v jednoslabičnom slove (najmä v zámene *sí*) ostáva iba jediná hláska, pripája sa k predchádzajúcemu slovu, napr. *bol sí – bols'*;

2. ako znamienko skrátenia údajov o rokoch vyjadrených číslicami v názvoch rozličných podujatí, v blahoželaniach a pod. Apostrofofm sa nahrádzajú prvé dve číslice z označenia tisícročia a storočia, napr. *BIB '89* (Bienále ilustrácií Bratislava 1989); *INCHEBA '89; Pf '91*;

3. pri prepise z cudzích grafických systémov podľa písmen (pri transliterácii) namiesto písmen, za ktoré nemáme v našom písme ekvivalenty, napr. pri prepise z azbuky do latinky na označenie tvrdého znaku *ѳ*: *сѳезѳ – s'jezd*. Pri

P o z n á m k a. – Ak sa z úsporných alebo iných dôvodov v texte obyčajne namiesto prídavného mena použije skratka alebo značka, oddeľuje sa medzerou, napr. *rtg. snímka, TV program.*

18. v cudzích vlastných menách podľa pôvodného stavu (podľa toho, ako sa vlastné meno píše v jazyku, odkiaľ sa preberá na použitie v našom jazyku), napr. *Aix-en-Provence, Châlons-sur-Marne, Johann-Strauss-Gasse*;

19. podľa staršieho úzu v čínskych a kórejských vlastných menách, napr. *Li Čching-čao, Tchao Jüan-ming, Jao I-ling, Jüan-t'iang, Čchung-čching, Jang-c-t'iang, Tching-tchie-tche, Song Jo-wan*. V zdomáčených podobách sa spojovník nepíše, napr. *Čankajšek, Sunjatsen, Nanking, Peking, Čunking*. Novšie sa v latinke používa v Číne na prepis z čínskeho písma spojovník v menách nepíše (pozri aj časť o prepise z čínštiny, s. 84 – 87).

P o z n á m k a. – Spojovník sa odlišuje od pomlčky. Spojovník je kratší ako pomlčka a neoddeľuje sa medzerami.

Spojovník sa nepíše:

1. v zložených prídavných menách:

a) keď prídavné mená vyjadrujú jednotu, celistvosť, napr. *žltozelený* (zelený dožltá), *bledomodrý, staroružový; indoeurópsky*,

b) keď sú prídavné mená utvorené od združených pomenovaní (spojení podstatných mien s určujúcimi prídavnými menami alebo číslovkami), napr. *vedecký výskum – vedeckovýskumný, literárna veda – literárnovedný, sociálna demokracia – sociálnodemokratický, Malá Fatra – malofatranský, Blízky východ – blízkovýchodný, Čierne more – čiernomorský, Červený kríž – červe-nokrížsky, drulý stupeň – druhostupňový*;

P o z n á m k a. – Písaním alebo nepísaním spojovníka sa naznačuje, či ide o vyjadrenie samostatnosti významov, alebo o vyjadrenie jednoty, celistvosti a o tvorenie od združených pomenovaní, napr. *grécko-rímsky* (grécko-rímske vzťahy, t. j. vzťahy Grékov a Rimanov) – *gréckorímsky* (gréckorímsky zápas, t. j. športová disciplína), *politicko-ekonomický* (politický a ekonomický) – *politickoekonomický* (týkajúci sa politickej ekonomie), *kultúrno-politický* (kultúrny a politický) – *kultúrno-politický* (týkajúci sa kultúrnej politiky), *anglo-americký* (anglický a americký) – *angloamerický* (týkajúci sa Angličanov a Američanov ako jedného celku).

2. v pomenovaniach, v ktorých ide o vyjadrenie bližšieho vymedzenia, napr. *člen korešpondent, minister predseda*.

2.10. TRI BODKY

Tri body (...) sa píše:

1. na označenie vzrušenej, prerušovanej alebo prerývanej reči, napr. *Prekliati... Perún vás skára... Tisíc rokov budete otrokmi... Zanikne moja ríša. Žobrákmi budete bez vlastní...*